Glasenapp: A kereszténység

Jézus nem metafizikai és etikai tanok szerzője v. újrafelfedezője (mint Buddha v. Konfuciusz), nem egy isteni küldött (mint Mohamed), nem a világ ura sokféle megtestüléseinek egyike, aki a bölcsességet közli az emberiséggel (mint Krishna), hanem maga az Isten, aki a világfolyamatban nagy fordulatot idéz elő, megvalósítja a világtörténet bekövetkező befejezését.
Jézus messiásnak tartotta magát (Mt16,28 ;24,34 Mk9,1 Luk 9,27), mégha fokozatosan is nőtt bele ebbe a szerepbe (csodák, gyógyítások), az a hit, hogy ő a Messiás, nem olyan erős, l! élete utolsó napja, a tanítványok megtagadják (Mt26,56 70.) halála után a helyzet megváltozott+feltámadása: látták: 1Kor.15,4-8, sebhelyei Ján20,25 evett Luk24,42 + a sír üres.

Miért engedte isten a fiát gyötrelmesen meghalni?
Pál szerint: Ádám bűnét továbbviszi az ember, az ember nem képes megszabadulni a bűntől (és nem győzi le a halált), Isten a fiának engesztelő áldozatával megszabadítja az embert a bűn hatalmától, ez a megváltás csak akkor válik valósággá, ha az ember hitével befogadja ezt az isteni kegyelmet.
jézus fiúsága probléma Mt, Luk. családfái, Mt.13,55 Mk3,31; 6,3 megnevezi Jézus testvéreit, ugyanakkor Kol1,5 és Ján10,30 „ Én és az Atya egy.” (kat egyh. 1854. 9. Pius bullája a szeplőtelen fogantatásról)
Krisztusnak a hivőkben kell újjászületnie, így nyerhetik el az üdvösséget(Gal 2,20)”Élek, de már nem élek, hanem a Krisztus él bennem”

A történeti Jézus
Názáreti, bár Betlehemben született, tektón (ács, építőmester) volt, a 12 éves J. a templomban vallási kérdésekről vitatkozik (Luk.2,42): túlzás, de benne van a lényeg.Kb. 30 évesen elkezd tanítani.

Jézus tanítása

Nincs nyilatkozata: művészetek, kultúra, államélet, világpolitika,nem-zsidók vallási elképzelései.
Nem arisztokrata, hanem a nép fia, az egyszerű embereknek szólt Mt 11,28 , teve-tű Mt 19,24 mit remélhet a gazdag a túlvilágon: szegény Lázár (Luk. 16,19); a mennyek országa a lelki szegényeké(Mt5,3). Vallási-etikai tanainak összefoglalása: Luk.10,27 ,Mt 22,37 Mk 12,29
Jézusban is benne volt a végső birodalomra várakozás: Mt 16,27; 24,27-44 , Mk 10,35-45 Luk 17,22-36; 21,25-36; 22,29 , ezzel együtt Isten országa bennetek van (Luk 17,20-21) , mustármag(Luk 13,18-21)
Hogyan nyerhet bocsánatot az ember? a gonosz az emberben van: Mk 7,20-23, de Isten kegyelmes, megbocsátó: elveszett bárány, tékozló fiú Luk 15: megbánás+ ima(Mt 6,5; 6,9-13)Jézus is sokat imádkozott, pl, elfogatása előtt

Ellentmondások: határozott/gyenge, béketűrő/harcias
Mt 5,22-48; 7,1;18,21-22/// Mt 10,34; 12,30; 13,40; 16,16
Jézus gyülekezete megvetette a világot, de csak ezt a bűnös létet, hogy egy megdicsőült, örök túlvilágot nyerjenek.

A kereszténység története

Elterjed a római Birodalomban, megmaradt volna zsidó szektának Pál nélkül (térítő tevékenysége Közel-Kelet, görög területek, zsidók és pogányok közt, egyszerű emberek, rabszolgák körében , elutasítják a hatalmat, nem vállalnak hivatalt, titkosság, üldözöttek
311. Konstantin türelmi rendelete→államvallás
kopt, grúz, örmény, szír
remeték Oszlopos Simeon,stb.
a hatalom alárendeltje→a hatalom patronáltja: dilemma
gótok, frankok cseh , lengyel, magyar: Róma
Balkán, Oroszország: Bizánc
800. Nagy Károly
szerzetesrendek, pápaság:elvilágiasodik→mélypont VI.Sándor (1492-1503)
Reformáció: Lutheréknak utat tört Wiclif, Husz
Az egyházzal fordultak szembe, fogyatékosságai, romlottsága, a pápai tekintély ellenében, de az egyházra, mint közvetítőre nincs is szükség; a feloldozást nem adhatja meg egy pap, vagy egy búcsú, csak Isten.
Lelkiismereti szabadság, individualizmus jellemzi. Eszménye: a felelős személyiség+ a Biblia fontossága (szentek nem kellenek) (de a tan addigi fejlődésétől képtelen volt függetlenedni)
a lelkiismereti szabadság↔ a Bibliához ragaszkodás
ez az ellentét csak ideiglenesen és egyénileg oldható fel→általában az önálló gondolkodás kedvéért a Biblia tekintélyének korlátozása
A reformáció győzelmének okai: szabadságvágy, reneszánsz, humanizmus, + könyvnyomtatás,+ a fejedelmi hatalom növekedése
a reformációban a racionalizmus győz a fantáziával szemben
csak: prédikáció+ orgona
reformáció: leegyszerűsödés, elszegényedés(az eszközökben)
Luther 1517,Zwingli 1524, Kálvin 1536
Válasz: Loyola 1540, 30éves háború
még később: a francia forradalom:eltörölni a kereszténységet!
1870.:pápai csalhatatlanság
Max Weber: a világ „csodátlanítása”(protestáns etika)
egyre jobban elhalványul: az örök élet reménye

Keleti kereszténység 1054-től egyházszakadás
1453 Bizánc (a török elfoglalja),súlyos csapás
1589.: önálló orosz patriarkátus (Nagy Péter: az állam alá rendeli)

A keresztény térítés sikeres: Amerika, Ausztrália, részben Afrika; kudarc a többi (világ)vallás országaiban